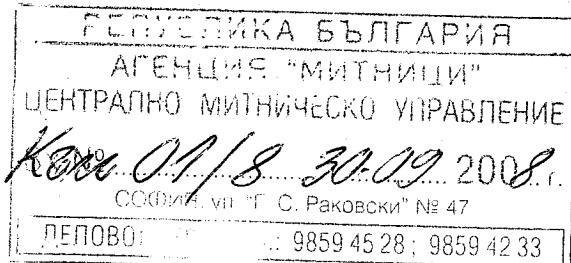

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ”**

**ДО
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ**

И

**КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА ПРИ 40-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ**

РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД

**за действията предприети от Агенция „МИТНИЦИ“ целящи ограничаване
разрастването на сивата икономика и постигнатите резултати**

от

Христо Кулишев- директор на Агенция „Митници“

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Българската митническа администрация осъзнава отговорностите си в условията на членство на Република България в Европейския Съюз и най-вече необходимостта от еднаквото прилагане, с митническите администрации на другите държави-членки, на законодателството и общите правила за работа по всички аспекти на търговската политика на Общността и в частност по Общата селскостопанска и рибарска политика, по защита на икономическите интереси чрез нетарифни инструменти, контрола за опазване живота и здравето на хората, животни и растенията, околната среда, културно-историческото богатство и т.н.

За да отговори на предизвикателствата на непрекъснато променящите се изисквания за осъществяване на контрол за защита на финансовите, социалните и икономически интереси на Общността и за изпълнение на основните приоритети Българската митническа администрация извършващо дейност по изпълнение на следните цели:

- да поддържа непрекъснат баланс между улесняване на законовата търговия, сигурността и безопасността на гражданите и територията на общността.
  - за установяване и развиване на конструктивен диалог с частния сектор и компетентните органи.
  - да засилва надзора над движението на стоки в контекста на увеличаващите се рискове и да развива способността си да реагира бързо и адекватно на кризисни ситуации.
  - да пази финансовите интереси на Европейската общност и на държавите-членки.
  - да подобри още повече ефективността в служба на гражданите и икономиката.
- Реализирането на посочените цели предопредели организация на работата на администрацията с приоритети в следните насоки:
- увеличаване на конкурентоспособността на субектите чрез улесняване на законовата търговия посредством създаването и раздаването на ефикасни и подходящи инструменти.
  - засилване и модернизиране на средствата и методите за контрол като едновременно с това същите бъдат синхронизирани с установената практика в държавите от Общността.
  - гарантиране на еквивалентни резултати чрез разработване на общи стандарти, за да се избегне евентуално затрудняване на международната търговия.
  - работа с пълен информационен обем с цел постигане на ефективен анализ и управление на рисковете.
  - оповестяване по подходящ начин на инициативите и услугите, които се предоставят на общността.

Действията по реализиране на посочените цели наложи извода, че извършената съществена промяна в начина на работа на Българската митническа администрация е довела до разширяване обема на традиционните функции по контрол и събиране на публичните държавни вземания до по-глобалната мисия за гарантиране на сигурност и улесняване на търговията за защита на икономическите интереси на Европейския Съюз.

I. ДЕЙСТВИЯ НА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ.

1. Размер на събранныте от АМ държавни вземания за периода 2002 – 2007 и януари – август 2008 г.

Очаквано изпълнение на приходите за 2008 г. и прогноза за 2009 г.

Агенция „Митници“ администрира събирането на митата, ДДС и акцизи от внос, а от средата на 2006 г. и акцизите при сделки в страната, което представлява повече от половината от данъчните приходи в Републиканския бюджет на страната. Събранныте приходи от митниците за периода 2002 – 2007 и първите осем месеца на 2008 г., както и относителният им дял от данъчните приходи в републиканския бюджет са дадени в следващата таблица:

Таблица 1. Приходи в Републиканския бюджет и приходи, събрани от Агенция „Митници”

		2002г.	2003г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	Ян-Авг 2008
Данъчни приходи в РБ	млн.лв.	5,437	6,571	8,470	9,829	11,652	13,921	
Приходи* от "Агенция Митници"	млн.лв.	2,704	3,200	4,120	5,394	7,990	7,031	5,514
	отн.дял - %	49.7	48.7	48.6	54.9	68.6	50.5	

*За периода 2002 – 2005 приходи от внос, за 2006 - 2008 включително и приходи от акцизи от страната

През разглеждания период митническата администрация преизпълнява предвидените в закона за Държавния бюджет както и по плана на Министерство на финансите приходи от данъци средногодишно с над 10%, като през 2004 г. и 2005 г. преизпълнението е с повече от 20% за година. За първите осем месеца на 2008 г. изпълнението на приходите в годишния план е 69 на сто. Дельт на тези месеци в изпълнения годишен обем за 2007 г. е 63,5 на сто, което води до извода, че постигнатите приходи в периода януари – август на 2008 г. вече са гаранция за очакване на преизпълнение на плана за 2008 г. Данните за плана и изпълнението на приходите на Агенция „Митници” по години са както следва:

Таблица 2. План за приходите на Агенция „Митници” и касово им изпълнение

	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.	2006г.	2007г.	2007г.	януари - август 2008г.
План за приходите на АМ - млн.лева	2,716	2,836	3,416	4,356	6,958	6,913	6,913	7,982
Изпълнение на приходите - млн.лева	2,704	3,200	4,120	5,394	7,990	7,031	4,468	5,514
Изпълнение на приходите към плана - %	99.6	112.8	120.6	123.8	114.8	101.7	63.5	69

и са илюстрирани на следващата графика.

2. Образуваните административно-наказателни преписки за периода изразени в абсолютни цифри са както следва:

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	m.08.2008 г.
16474	13996	12215	10015	12101	15071	5960	2626

Издадените наказателни постановления по тези преписки са както следва:

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	m.08.2008 г
13284	12187	10123	8998	10163	12908	6992	2266

Валутни нарушения

Образувани административно – наказателни преписки

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	m.08.2008 г
477	331	193	210	231	178	118	98

Издадени наказателни постановления

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	м.08.2008 г.
337	248	127	148	159	133	77	49

Акцизни нарушения

Образувани административно – наказателни преписки

2007 г.	м.08.2008 г.
---------	--------------

2037	1623
------	------

Издадени наказателни постановления

2007 г.	м.08.2008 г.
---------	--------------

1640	1367
------	------

През 2008 г. са задържани над 10 000 000 miliona къса цигари, 54 000 бутилки с алкохолно съдържание с фалшиви бандероли, 150 000 литра наливен алкохол, вино 90 000 литра и винен материал 19 000 литра, горива 150 тона, оръжие и боеприпаси 3 пушки, 6 газови пистолета и др.

3. Разкрити случаи на контрабанда на основни наркотични вещества и прекурсори в периода 2000 – 30.09.2008 г.

Общия брой на разкритите случаи за 2000 г. е 80, като общото количество е 2619 кг., 3094 л. и 10822 таблетки

През 2001 г. – 60 случая – 2007103 кг. 2002 г. 14354 таблетки 2003 г. – 91 случая – 6476 кг. 33800 таблетки и 786 литра

2004 г. – 82 случая – 9015.107 кг. и 70945 таблетки

2005 г. – 96 случая – 1137.630 кг., 309016 таблетки и 2000 ампули

2006 г. – 148 случая – 1459 кг. 96618 таблетки

2007 г. 129 случая – 1225 кг., 9681 таблетки и 16850 литра

2008 г. – 57 случая 68711 кг., 3000 литра, 1260 таблетки

4. За периода 2001 – 2004 година в Агенция „Митници” са подадени 208 молби за приложение на гранични мерки за закрила на права върху интелектуална собственост.

За този период митническите органи са осъществили 687 задържания. Стоките, които са задържани, са предимно аксесоари, текстил, дрехи, обувки.

Цифровите показатели са както следва:

2005г. – подадени 73 молби, осъществени 372 задържания

2006г. – подадени 56 молби, осъществени 266 задържания

2007 г. - подадени 274 заявления, осъществени 1823 задържания на стоки, за които има основания да се смята, че нарушават права върху интелектуална собственост, като общото количество задържани артикули възлиза на 6 776 976 броя.

През 2007 г., в сравнение с 2006 г., е налице значително увеличаване, както на броя на подадените искания от правопритехателите за прилагане на мерките (5 пъти повече), така и на самите случаи на задържания – около 600%.

През първите шест месеца на 2008г. в Агенция „Митници“ са постъпили 233 заявления за предприемане на действия от митническите органи, като 150 от тях са изпратени от митническите администрации на други европейски държави и касаят задържане на стоки, нарушащи търговска марка или промишлен дизайн на Общността. В резултат на предприетите от митническите органи мерки, през посочения период са осъществени 948 случая на задържания на стоки, за които има основания да се смята, че нарушават права върху търговска марка и промишлен дизайн. При 312 от случаите митническите служители са приложили граничните мерки по собствена инициатива.

Като цяло и през тази година преобладават случаите на нарушения на права върху търговски марки, установени при текстилните изделия – блузи, тениски, шапки, якета, панталони, поли, и др. – 110 600 бр. следвани от обувките 25090 бр., аксесоарите – чанти, портмонета, колани - 22 189 бр., и козметичните продукти, които представляват основно тоалетни води и парфюми – 18365. Мобилните телефони, аксесоарите и частите за тях са също сред най-често фалшифицираните стоки. Голям е и броят на детските играчки и канцеларските принадлежности, часовниците, електроуреди, авточасти и др. Към настоящия момент митническите органи са задържали около 4 500 000 артикули.

II. Система от мерки за изпълнение на законови изисквания, целящи недопускане прояви на корупционно поведение от страна на служителите на Агенция „Митници“:

Противодействието на „сивата икономика“ включва и създаването на организация за изпълнение на нормативно определени процедури целящи контрол върху поведението на личния състав на Агенция Митници.

1. При назначаване на работа, при освобождаване и ежегодно до 31 май митническите служители са длъжни да декларират и декларират своето имотно състояние, и имотното състояние на членовете на техните семейства – съпрузи/съпруги и ненавършилите пълнолетие деца (чл. 10, ал.5 - ЗМ); създава се възможност за разкриване на данъчната тайна, като по писмено искане на директора на Агенция „Митници“ данъчните органи предоставят данни за доходите и имуществото на митническите служители;

2. При назначаване на работа митническите служители са длъжни да декларират обстоятелствата визирани в чл. 10, ал. 1 и ал.2 от ЗМ, наличието на които поставя под съмнение безпристрастността на служителя при изпълнение на вменените му служебни задължения.

3. Несъвместимостта с изискванията на чл. 10, ал.1 и 2 - ЗМ, както и неподаването в срок на гореспоменатата декларация за имотно състояние е основание

за едностренно прекратяване на трудовите или служебните правоотношения с митническия служител без предизвестие; В тази насока в Агенция Митници е налице практика и са постигнати конкретни резултати по реда на дисциплинарното производство.

4. Държавните служители в митническата администрация ежегодно декларират и наличието/липсата на интереси, свързани с дейността на администрацията, като в агенцията със заповед на директора е въведен регистър за декларираните интереси от митнически служители, а съгласно чл. 29-ЗМ имат задължение за деклариране на имотното състояние при встъпването си в длъжност и всяка година до 31 март (в допълнение към задължението по чл. 10, ал.5 ЗМ).

5. Във връзка с изискванията на ЗМ е утвърден от министъра на финансите Кодекс за поведение на митническия служител. При назначаване на работа, митническите служители подписват декларация, че са запознати с нормите на Кодекса за поведение на митническия служител, и при неспазването им носят дисциплинарна отговорност.

6. Честа е практиката за контрол върху поведението на служителите на Агенция Митници целящ гарантиране спазването на по-горе нормативно определени изисквания.

В тази връзка следва да посочим:

6.1. Извършване на вътрешни проверки и разследвания по постъпилите в агенцията сигнали за евентуални неправомерни деяния на митнически служители, извършване на планови проверки в митнически учреждения;

6.2. Извършване на вътрешни проверки по имотното състояние на митнически служители и за случаи на конфликт на интереси при вземане на решения от страна на служители;

6.3. Периодично провеждане на анонимни анкети с преминаващи през ГКПП пътници и превозвачи, както и с представители на бизнеса;

6.4. Осъществяване на периодична ротация на митническите служители от оперативния състав на различни работни места: ежемесечно – между различни смени; ежедневно – в началото на работата на съответната смяна;

6.5. Персонифициране на служителите от оперативния състав в митническите учреждения чрез използването на лични идентификационни карти, които се носят на видно място върху униформата;

6.6. Използване на „горещи телефони” – един в съответното учреждение и два в Инспектората на Агенция „Митници”, за подаване на жалби и сигнали, относящи се за действия на митнически служители;

6.7. Използване на интернет страницата на АМ за подаване на сигнали по електронен път;

6.8. Използване на пощенски кутии за приемане на сигнали и жалби, относящи се за действия на митнически служители.

6.9. Провеждане на обучение на митническите служители по въпросите на превенцията и противодействието на корупцията и други неправомерни деяния.

III. МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Агенция „Митници” изпълнява възложените й функции и задачи с числен състав, който към 29.09.2008 г. е 3 705 души.

Средната работна заплата на състава към момента е 648.37 лева.

Имайки предвид сериозността на задачите възложени на тази приходна администрация и периодичното въвеждане на нова нормативна база, представляваща регулятор на специфичните отношения предмет на митническите администрации в общността, сериозно и целенасочено внимание се обръща на работата по обучение и специализация на личния състав.

Разработената система от мерки, в тази насока, включва:

3.1. **Повишаване на квалификацията** и осигуряване на преквалификацията на митническите служители чрез предвидените дейности в Годишна програма за обучение.

3.2. Прилагане на системата за допълнителното материално стимулиране на митническите служители.

3.3. Годишно атестиране на митническите служители.

IV. МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С ОТНОШЕНИЯТА С ГРАЖДАНТЕ, НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ, МЕДИИТЕ, ПРЕДСТВИТЕЛИТЕ НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР

4.1. Поддържане в актуално състояние и обновяване на информацията, представена на страницата на Агенция „Митници“ в Интернет (www.customs.bg). На тази страница е публикувана информация за това как се процедира с получените в Агенцията сигнали и предложения.

4.2. Предоставяне на информация от звена за връзки с обществеността, функциониращи в Агенция „Митници“ на централно и регионално ниво.

4.3. Поддържане на информационни табла и стикери, имащи за цел да информират гражданите за техните права и задължения, свързани с прилагането на митническото законодателство и процедури.

4.4. Издаване на специализирано списание „Митническа хроника“, информационни брошури, диплини и др., които информират обществеността за различни аспекти от митническото законодателство и процедури.

4.5. Предоставяне от компетентните структурни звена на Агенция „Митници“ на информация в отговор на поставяни от граждани и юридически лица въпроси.

4.6. Регулярно провеждане на семинари, срещи, обсъждания, кръгли маси и др. с представители на БТТП, БСК, браншови организации и др.НПО, подписване на меморандуми за сътрудничество.

V. КООРДИНАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ В СТРАНАТА И В ЕС.

За периода Агенция Митници е сключила 51 двустранни споразумения и инструкции за организация на съвместната дейност с държавни и обществени организации и структури целящи подобряване на работата по контрола и пускането в оборот на стоки предмет на многостранен контрол.

Тази дейност е дефинирана от нормативната уредба предопределяща компетентност върху тази дейност на различни правни субекти.

Многостраниният контрол играе ролята на превенция срещу евентуално корупционно поведение, което в крайна сметка води до ограничаване проявленето на т.н. „сива икономика“.

Горепосочената правна и фактическа обстановка дава основание да направим следните изводи:

1. Събираемостта на публичните държавни вземания бележи траен ръст, през всяка една от отчетните години.
2. Регистриран е спад на броя на митническите нарушения в резултат на повишаване ефективността на граничния митнически контрол, като в същото това време е увеличен броя на констатиранията нарушенията по ЗАДС.

Анализа на горепосоченото недвусмислено свидетелства, че дейността на митническата администрация целяща противодействие на така наречения „сив сектор” представлява не изолирана проява, а организирана система от мерки.

С уважение

ХРИСТО КУЛИШЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ”**

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	
АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ”	
ЦЕНТРАЛНО МИТНИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ	
№ 01/8	30.09.2008 г.
София, ул. "Г. С. Раковски" № 47	
ДЕЛОВОДСТВО, тел.: 9859 45 28 / 9859 42 33	

**ДО
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ**

И

**КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА ПРИ 40-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ**

ДОКЛАД

**за действията предприети от Агенция „МИТНИЦИ“ целящи ограничаване
разрастването на сивата икономика и постигнатите резултати**

от

Христо Кулишев- директор на Агенция „Митници“

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Българската митническа администрация осъзнава отговорностите си в условията на членство на Република България в Европейския Съюз и най-вече необходимостта от еднаквото прилагане, с митническите администрации на другите държави-членки, на законодателството и общите правила за работа по всички аспекти на търговската политика на Общността и в частност по Общата селскостопанска и рибарска политика, по защита на икономическите интереси чрез нетарифни инструменти, контрола за опазване живота и здравето на хората, животни и растенията, околната среда, културно-историческото богатство и т.н. В новите условия администрацията продължи усилията за поддържане на необходимия баланс между осигуряване на плавното движение на

търговските потоци, чрез подкрепа на икономическите оператори от една страна и защита на интересите на Общността и нейните граждани от друга страна като приоритетно място заемаше организацията на работата с цел закрила на интелектуалната собственост. За постигане на правилния баланс между различните обективно осъществяващи се процеси Агенция Митници-МФ работеше в посока на възприемане и прилагане в практиката на модерни и актуални методи за контрол, за засилване на сътрудничеството с другите компетентни органи в държавата и в Общността, за развитие на информационни технологии осигуряващи електронен обмен на информация в реално време и изграждането на автоматизирани митнически системи за създаване на електронни носители на базисна информация с цел последващо недопускане използването на подправени документи или такива с невярно съдържание и за улесняване на функциите по анализ на риска и набелязване на конкретни действия по контрол.

За да отговори на предизвикателството на непрекъснато променящите се изисквания и за осъществяването на контрол за защита на финансовите, социалните и икономически интереси на Общността, без да се създават пречки пред легалния бизнес и за изпълнение на основните приоритети Българската митническа администрация извършваща дейност по изпълнение на следните цели:

- ефективно функциониране на митническата администрация.
- повишаване на ефективността при събирането на държавни вземания при внос на стоки и от акцизи при сделки в страната.
- засилване на сътрудничеството на митническата администрация с други митнически и администрации от системата на държавния апарат, с правоприлагашите органи- МВР, Прокуратура и Съд, с икономическите оператори и с обществеността.
- осъществяване на държавната политика в областта на противодействие на митническите, валутни и акцизни нарушения, на незаконния трафик на наркотични вещества, прекурсори и оръжия, стоки и технологии с възможна двойна употреба и на защитата на интелектуалната собственост.
- осъществяване на процеса на компютъризация и изграждане на електронните митнически системи
- развитие на митническата лабораторна мрежа.
- провеждане на обучение на служителите в митническата администрация.
- превенция и противодействие на корупцията и други неправомерни деяния на митнически служители.

Действията по реализиране на посочените цели наложи извода, че извършената съществена промяна в начина на работа на Българската митническа администрация е довела до разширяване обема на традиционните функции по контрол и събиране на публичните държавни вземания до по- глобалната мисия за гарантиране на сигурност и улесняване на търговията за защита на икономическите интереси на Европейския Съюз.

Имайки предвид горепосоченото Българската Митническа Администрация ясно осъзнава, че реализирането на посочените цели и гарантиране интересите на обществото е пряко и непосредствено свързано с противодействие на проявленията на „сивата икономика”.

Наличието на задължени лица, които по едни или други причини и посредством различни спосobi не декларират и не заплащат дължимите от тях публични държавни вземания влияе пряко върху основните функции на приходната администрация. Агенция „Митници“ категорично осъзнава и оценява своята роля в борбата срещу проявления характеризирани като присъщи на т.н. „сива икономика”.

Дейността на митническата администрация беше насочена към разработване и прилагане в действие на система от мерки целящи недопускане на появата на факти и обстоятелства опосредстващи и подпомагащи подобни проявления.

Във връзка с последно посоченото считаме, че следва да се има предвид следното:

I. ДЕЙСТВИЯ НА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОСНОВНИТЕ Й ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ.

1. Цифрови показатели за размера на събираните от АМ публични държавни вземания за периода 2002 – 2007 и януари – август 2008 г.

Очаквано изпълнение на приходите за 2008 г. и прогноза за 2009 г.

Агенция „Митници“ администрира събирането на митата, ДДС и акцизи от внос, а от средата на 2006 г. и акцизите при сделки в страната, което представлява повече от половината от данъчните приходи в Републиканския бюджет на страната. Събраните приходи от митниците за периода 2002 – 2007 и първите осем месеца на 2008 г., както и относителният им дял от данъчните приходи в републиканския бюджет са дадени в следващата таблица:

Таблица 1. Данъчни приходи в Републиканския бюджет и приходи, събрани от Агенция „Митници“

		2002г.	2003г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	Ян-Авг 2008
Данъчни приходи в РБ	млн.лв.	5,437	6,571	8,470	9,829	11,652	13,921	
Приходи* от "Агенция Митници"	млн.лв.	2,704	3,200	4,120	5,394	7,990	7,031	5,514
	отн.дял -%	49.7	48.7	48.6	54.9	68.6	50.5	

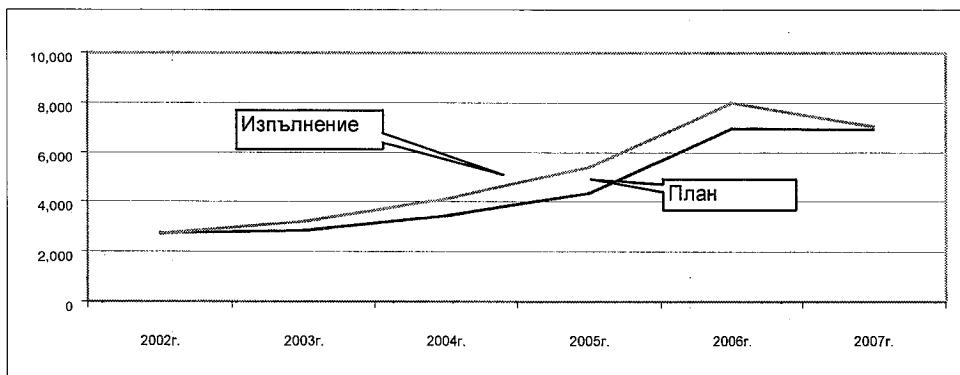
*За периода 2002 – 2005 приходи от внос, за 2006 - 2008 включително и приходи от акцизи от страната

През разглеждания период митническата администрация преизпълнява предвидените в закона за Държавния бюджет както и по плана на Министерство на финансите приходи от данъци средногодишно с над 10%, като през 2004 г. и 2005 г. преизпълнението е с повече от 20% за година. За първите осем месеца на 2008 г. изпълнението на приходите в годишния план е 69 на сто. Делът на тези месеци в изпълнения годишен обем за 2007 г. е 63,5 на сто, което води до извода, че постигнатите приходи в периода януари – август на 2008 г. вече са гаранция за очакване на преизпълнение на плана за 2008 г. Данните за плана и изпълнението на приходите на Агенция „Митници“ по години са както следва:

Таблица 2. План за приходите на Агенция „Митници“ и касово им изпълнение

	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.	2006г.	2007г.	2007г.	януари - август 2008г.
План за приходите на АМ - млн.лева	2,716	2,836	3,416	4,356	6,958	6,913	6,913	7,982
Изпълнение на приходите - млн.лева	2,704	3,200	4,120	5,394	7,990	7,031	4,468	5,514
Изпълнение на приходите към плана - %	99.6	112.8	120.6	123.8	114.8	101.7	63.5	69

и са илюстрирани на следващата графика.

Разпределението на приходите от горната таблица по видове данъци за периода 2002г. – 2007 г. е показано на следващата графика:

За периода 2002 – 2006 г. най-голям дял в приходите от внос заемат приходите от ДДС от внос – 86% средно за периода, следват приходите от мита – 6,9% и приходите от акцизи от внос – 6,8%.

След присъединяването на страната към Европейския съюз отпадна вноса от страните членки, а вследствие на това и повече от половината ДДС от внос през 2007 г. се трансформира в ДДС от вътрешнообщностни придобивания, администриран от НАП. Членството на България в ЕС засегна в най-значителна степен митата, които намаляха по три основни причини: 1) отпадане на митата от страните членки, 2) прилагане на Европейските ставки, които средно са с около два пъти и половина по-ниски от прилаганите преди това в националната тарифа и 3) географска преориентация на вноса – повишаване на търговията в рамките на общността за сметка на вноса от трети страни.

През юли 2006 г. митническата администрация стана отговорната институция за събирането на акцизите и от сделките в страната. Касовите приходи, събрани за последните пет месеца на периода август – декември възлязоха на 982 млн.лева, като събраните от НАП приходи за 7 месеца на периода януари – юли бяха в размер на 1 005 млн.лева. Касовите постъпления през 2006 г. са 2,5 млрд. лева (2 млрд. лв. от страната и 0.5 млрд. лв. от внос, събрани от АМ) и отбелязаха ръст от 14% спрямо 2005 г.

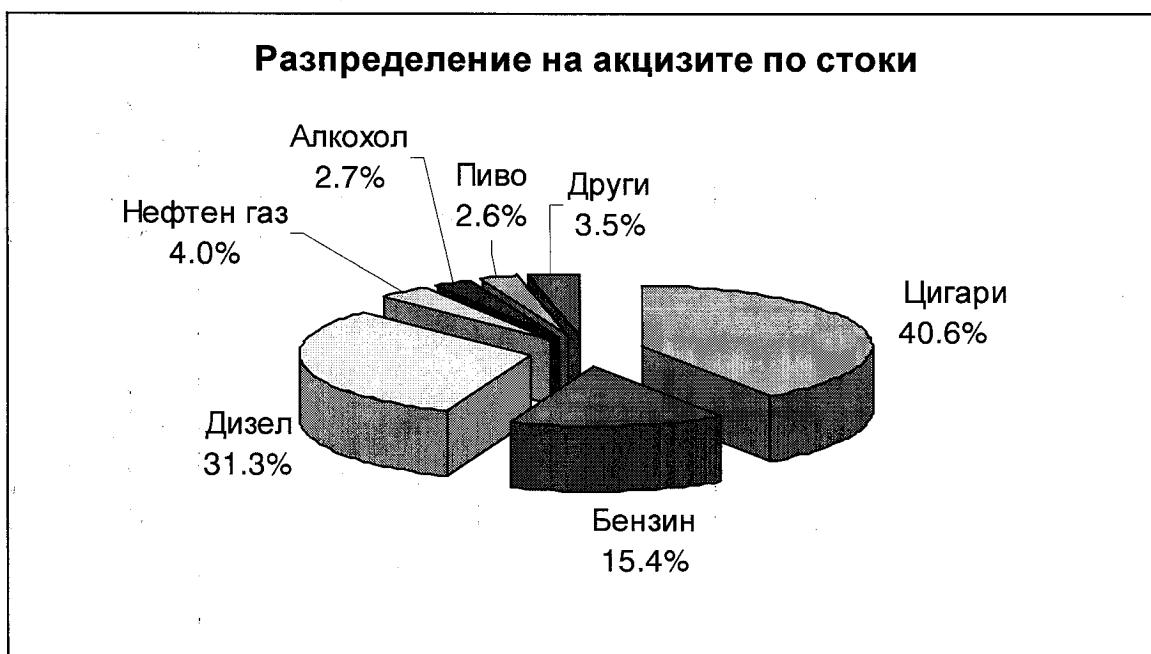
През 2007 г. събраните приходи от акцизи от митническата администрация възлизат на 3,3 млрд. лева и в сравнение с 2006 г. те са с 800 млн. лева повече и е реализиран ръст от 33%. Постигнатият ръст е следствие на по-високия с 21% физически обем на обложените акцизни стоки и на увеличение на средните ставки на акцизите с 9%. Високият ръст на физическия обем на обложените с акциз стоки през 2007 г. показва по-висока декларативност и регистрация на акцизни стоки, а не повишена консумация.

За периода януари – август на 2008 г. приходите от акцизи възлизат на 2 538 млн. лева и са с 438 млн. лева повече от същия период на 2007 г. и с 972 млн. лв. повече от 2006 г. или е реализиран ръст от 21% спрямо 2007 и 62% спрямо 2006 г.

1.1.Анализ на приходите от акцизи

Приходите от акцизи през 2007 година възлизат на 3,3 млрд. лева и представляват 5.9% от БВП и 6.9% от крайното потребление на страната. Заложените в закона за Държавния бюджет приходи от акцизи за 2007 г. са преизпълнени с 4.5 на сто. В сравнение с 2006 г. е отчетен ръст от 33% на приходите от акцизи.

Нарастването на акцизите през 2007 г. е резултат от увеличение в акцизните ставки от 9% и на реалния ръст на потребление на акцизни стоки от 21%. Акцизите се формират главно от две групи стоки, които имат 92% дял – горива(51%) и тютюневи изделия (41%).

Горива

Приходите от акцизи от горива заемат най-висок относителен дял – 51 на сто от общо приходите от акцизи. Както се вижда от горната графика групата на горивата е представена главно от дизел, бензин и нефтен газ. През 2007 г. събраните акцизи от горива са 1.7 млрд. лева и в сравнение с 2006 г. е отчетено увеличение от 34%. При газълите увеличението е 44%, при акцизите от бензини – 34%, а намаление се отчита

при нефтения газ с 14%. Приходите от акцизи по години и по видове горива са представени на следващата таблица.

Таблица 3. Приходи от акцизи от горива – общо и по видове

	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	Млн. лева 2007/ 2006 -%
Акцизи от Горива, в т.ч. от	911.7	1,071.2	1,282.9	1,267.0	1,695.2	133.8
Безоловни бензини	405.5	465.2	447.1	380.0	509.6	134.1
Газъли – всички видове	385.4	457.8	666.4	719.0	1,036.4	144.1
Нефтен газ и др. газообразни въглеводороди	104.6	138.8	158.2	153.0	132.1	86.3
Други горива	16.1	9.3	11.2	15.0	17.2	114.5

Един от факторите, повлияли ръста на акцизите от горива през 2007 г. са повишаването на акцизните ставки на бензина и дизела съответно с 20% и 24%, като по години изменението им е било както следва:

Таблица 4. Ставки на акцизите върху горивата

	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Безоловни бензини – лева на 1000 л	454	495	495	530	635
Газъли – лева на 1000 л	335	395	395	430	535
Нефтен газ – лева на 1 тон	120	340	340	340	340

Изменението на физическия обем на обложените с акциз горива е представено в следващата таблица, като средното нарастването през 2007 г. спрямо 2006 г. е с 11%. Най-значително е нарастването при газълите – 16%, бензините – 12% и намаление при нефтения газ с 14%.

Таблица 5. Физически обем на горивата, обложени с акцизи

	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2007/ 2006 -%
Безоловни бензини – '000 000 л	893.2	939.9	903.1	717.0	802.5	111.9
Газъли – '000 000 л	1,150.5	1,159.0	1,687.1	1,672.1	1,937.1	115.9
Нефтен газ – '000 000 кг	871.7	408.3	465.3	450.0	388.4	86.3

В заключение може да се направи извода, че увеличението на акцизите от горива с 34% през 2007 г. в сравнение с 2006 г. се дължи на увеличено потребление с 11% на обложените с акциз горива както и на увеличение на средната акцизна ставка с 20,5%. Ако се приеме, че ръстът на потребление на горива следва ръста на Крайното потребление, който за 2007 спрямо 2006 г. е 4,9%, то може да се изчисли, че останалата част от ръста (5,8%) е следствие на подобрената работа на митниците и повишения контрол при облагането на горивата с акциз. В левово изражение допълнителното увеличение на регистрираните количества горива в резултат на повишената ефективност на работа на митническата администрация е довело до 73 млн. лева повече акциз.

Цигари

Приходите от акцизи от цигари са на второ място с 41 на сто относителен дял. За 2007 г. Те възлизат на 1.35 млрд. лева, при 1.02 млрд. лева през 2006 г., което е увеличение от 32%. Измененията в ставките на акцизите на цигарите (увеличение на пропорционалния акциз на продажната цена и намаление на специфичния акциз на един къс) доведоха до 4% средно намаление на акцизите на 1000 къса цигари.

Таблица 6. Приходи от акцизи от цигари, количества и ставки

	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2007/ 2006 -%
Акцизи от тютюневи изделия – млн.лв	464.1	609.7	665.6	1,023.0	1,346.8	131.7
Тютюневи изделия – 000 000 000 къса	22,3	19,7	19,9	14,4	19,8	137.1
Ставка - лева за 1000 къса	20,8	31	33,5	70,8	68	96.1

От горната таблица е видно, че увеличението на събраните акцизи през 2007 г. изцяло се дължи на повишеното с 37% потребление на цигари с платен акциз. Увеличението на ставката на цигарите през 2006 г. доведе до значителен спад във физическия обем – от средно около 20 млрд. къса годишно до 14,4 млрд. къса. Усилията на митническата администрация през 2007 г. бяха насочени към достигане на облагане с акцизи на средногодишните обеми на потребление на цигари, в резултат на които бяха обложени 19,8 млрд. къса.

Посоченият ръст на физическия обем на обложените цигари от 37% се дължи от една страна на нормално увеличение на потреблението и повишената ефективност на митниците от друга. Ако се приеме, че увеличението на реалното потребление на цигари е равно на ръста на Крайното потребление, а именно 4,9%, то условно приносят на митниците при събиране на акциз в отчетения ръст би възлязла на 30,6%, което остойностено в акциз е равно на 313 млн. лева повече събран акциз през 2007 г.

Други акцизни стоки

Останалите акцизни стоки, чийто дял сумарно е около 8-9% от общите приходи от акцизи са високоалкохолни напитки и пиво с по 2.7% относителен дял, автомобили, кафе, въглища, ел.енергия и др., които в различните години имат различен обхват. На следващата таблица са представени приходите от акцизи от тях за периода 2003 – 2007 г. както и номиналното им изменение през 2007 г. спрямо 2006 г.

Таблица 7. Приходи от акцизи от високоалкохолни напитки, пиво и други акцизни стоки

Стока	Акцизи – млн. лева					2007/ 2006 - %
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	
Високоалкохолни напитки	54.6	77.4	87.1	63.0	90.3	143.4
Пиво	48.1	46.3	68.0	77.3	84.6	109.5
Други акцизни стоки	65.3	80.3	84.2	67.7	97.7	144.2
Автомобили	11.0	14.5	22.2	32.4	55.1	169.7
Кафе	24.3	24.4	20.5	20.3	13.5	66.5
Електрическа енергия, въглища и кокс					25.9	
Други - хазарт, игр.автомати, алк.сировини, чай и др.	30.0	41.4	41.5	15.0	3.2	21.3

Най-голямо е нарастването с 27 млн.лева или с 43% в групата на високоалкохолните напитки през 2007 спрямо 2006 г. Приходите от акцизи от автомобили нарастват с почти 70% от 32 млн.лева през 2006 г. на 55 млн.лева през 2007 г. При акцизите от пиво увеличението е с около 10%, докато при кафето се отчита намаление с 35%. Последното се обяснява с намаления физически обем през 2007 г. поради предстоящото отпадане на този акциз през 2008 г.

1.2. Анализ на приходите от ДДС от внос

В периода 2003 – 2006 г. приходите от ДДС по касовото изпълнение на Държавния бюджет нарастваха с повече от 20% спрямо предходната година, като за 2004 г. бе отчетен рекорден ръст от почти 26%, през 2005 г. ръстът бе 23,5%, през 2006 г. – 22,4%, през 2007 г. – 13,3%. Основна заслуга за постигнатите резултати за общите приходи от ДДС имат приходите от ДДС от внос, събиращи от Агенция „Митници”, като съответните ръстове изпреварваха тези на общото ДДС, както следва: за 2004 г. – 25,5%, за 2006 г. – 29,9% и за 2006 г. 30,9%.

Таблица 8. Приходи от ДДС – общо, от внос и от страната

	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
ДДС – общо (млн. лева)	2,666	3,064	3,853	4,758	5,824	6,599
Ръст към предходна година - %		15,0	25,7	23,5	22,4	13,3
ДДС от внос (АМ) (млн. лева)	2,405	2,799	3,513	4,564	5,975	3,512
Ръст към предходна година - %		16,4	25,5	29,9	30,9	
ДДС от сделки в страната и ВОП(НАП) (млн. лева)	261	265	340	194	-151	3,087

През разглеждания период Агенция „Митници“ преизпълнява предвидените в закона за Държавния бюджет както и по плана на Министерство на финансите приходи от ДДС средногодишно с 10.5%, като в периода 2004 г. – 2006 г. преизпълнението е с повече от 15% за година.

Таблица 9. ДДС - общо, съгласно закона за ДБ и касово изпълнение, ДДС от внос, събиран от Агенция „Митници“ -план и изпълнение

	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.	2006г.	2007г.	2007г.	януари - август 2008г.
ДДС общо, съгласно закона за ДБ - млн.лева	2,780	2,943	3,336	4,235	5,509	6,301	6,301	8,190
Изпълнение на ДДС общо - млн.лева	2,666	3,064	3,853	4,758	5,824	6,599	4,174	5,135
Изпълнение на приходите към плана - %	95.9	104.1	115.5	112.3	105.7	104.7	66	63
В това число от внос								
ДДС от внос – план на МФ - млн.лева	2,466	2,553	2,962	3,798	5,124	3,500	3,500	3,990
ДДС от внос – изпълнение от АМ-- млн.лева	2,405	2,799	3,513	4,564	5,975	3,512	2,235	2,831
Изпълнение на приходите към плана - %	97.5	109.6	118.6	120.2	116.6	100.3	64	71

Приходи от ДДС от внос за периода 2002 – 2006 г.

Направеният анализ на приходите от ДДС от внос показва, че четири са основните фактори, от които зависи повишението на събранныте приходи: 1) променени

ставки и режими на митата и акцизите, които са част от основата за облагане с ДДС, 2)подобрена събирамост, 3)изменение в цените и единичната митническа стойност на внасяните стоки и 4)повишаване на регистрирания физически обем на вноса. Ако първият фактор е обективно следствие на законодателни промени, то останалите три до голяма степен са под влияние на митническата администрация. Точно към тях бяха насочени усилията и работата на митниците през последните 5 -6 години, а именно в завишиване на митническата стойност при внос особено на стоки под рисков профил, както и в увеличаване на регистрирания внос, следствие от предприетите мерки в борбата срещу контрабандата. На следващата таблица е показан прираста от ДДС от внос по години спрямо предходна година, както и приносът на всеки от основните фактори на влияние в левово изражение.

Таблица 10. Приходи от ДДС от внос и прираст спрямо предходната година

	Млн. лева					
	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005г.	2006г.
Приходи от ДДС от внос	2 209,8	2 405,2	2 799,3	3 512,9	4 563,9	5 975,6
Прираст на приходите от ДДС от внос спрямо предходна година		195,5	394,0	713,7	1 051,0	1 411,7
Разпределение на прираста по фактори:						
- от променени ставки		1,0	4,1	24,9	-3,5	1,1
- от подобрена събирамост		117,1	45,9	103,8	127,0	257,1
- от изменение в цените и митническата стойност на внасяните стоки		-80,5	-138,6	191,6	377,8	510,3
- от изменение на физическия обем		157,8	482,6	393,5	549,6	643,2

Приходи от ДДС от внос през 2007 г. и периода януари – август 2008 г.

След присъединяването на страната към Европейския съюз отпадна вноса от страните членки, а вследствие на това и повече от половината ДДС от внос през 2007 г. се трансформира в ДДС от вътрешнообщностни придобивания, администриран от НАП. През 2007 г. общите приходи от ДДС са нараснали с 13,3% и възлизат на 6,6 млрд.лв., при 5,8 млрд.лв. за 2006 г. като относителният дял на приходите от ДДС от внос за 2007 г. е 53,2 на сто, при 102,6 на сто за 2006 г.

Приходите от ДДС от внос от трети страни по касовото изпълнение през 2007 г. възлизат на 3 511 млн. лева и представляват 100,3 на сто изпълнение спрямо заложеното в плана на Министерство на финансите.

Ръстът на ДДС от внос за периода януари-август 2008 г. спрямо същия период на 2007 г. възлиза на 27% и се дължи най-вече на увеличения стойностен обем на вноса на стоки с произход от Русия, Турция и Македония. През 2007 г. започна процес на увеличаване на търговията на България в рамките на общността за сметка на вноса от трети страни. В резултат на това, намаление във вноса на стоки с митнически декларации се отчита главно в търговията ни с основните търговски партньори от Китай, Украйна, САЩ, Бразилия и Япония. Друга причина за намалението на вноса от тези страни е начина на отчитане на вноса. При освобождаване на вносните стоки в

друга страна членка и последващото им въвеждане за потребление в страната вече не се отчита във вноса, а посредством системата ИНГРАСТАТ.

Таблица 11. Приходи от ДДС от внос, от трети страни и от ЕС 27 и вътрешнообщностни придобивания (ВОП) за периода 2002 – 2007 г.

	2002г.	2003г.	2004г.	2005г.	2006г.	2007г.	Ян-Авг 2007	Ян-Авг 2008
ДДС от внос, в т.ч.	2,405	2,799	3,513	4,564	5,976			
ДДС от внос от трети страни	1,040	1,207	1,518	2,098	2,721	3,512	2,235	2,831
Ръст на ДДС от внос от трети страни спрямо предходна година - %		16,0	25,8	38,2	29,7	29,1		27
ДДС от внос от ЕС27(2002-2006) и ВОП	1,365	1,592	1,995	2,466	3,255	3,700		
Ръст на ДДС от внос от ЕС и ВОП спрямо предходна година - %		16,7	25,3	23,6	32,0	13,7		

На горната таблица са представени сравнителни данни за приходите от ДДС от внос от трети страни и ДДС от внос от страните на 27 ЕС за периода 2002 – 2007 г. и Януари - Април 2008 г. Високите темпове, с които нараства регистрирания внос през последните години доведе до изравняване на приходите от ДДС от внос – общо за 2004 г. (3,512 млн. лв.) с приходите от ДДС от внос само от трети страни през 2007 г.(3,512 млн. лв.). И през първите осем месеца на 2008 г. високите нива на нарастване на ДДС от внос се запазва на близо 27% спрямо същия период на 2007 г.

1.3. Очаквано изпълнение на приходите, събиращи от Агенция „Митници” за 2008 г. и прогноза за 2009 г.

Таблица 12. Очаквани приходи за 2008 г. и прогноза за 2009 г.

(Млн. лева)

Приходи	2008 г.		Очаквано преизпълнение - %	2009 г.	Темп - %
	План	Очаквано изпълнение		Прогноза	Прогноза 2009 /Очаквано 2008
Общо, от тях:	7,982.7	8,361.0	4.7	8,907	6.5
Мита	195.0	210.1	7.8	212	0.9
ДДС от внос	3,990.0	4,273.2	7.1	4,585	7.3
Акцизи	3,797.7	3,877.7	2.1	4,110	6.0

За 2008 г. очакваното изпълнение на приходите е направено на база на очакванията на регионалните митнически управлния от една страна и на основа на статистическите показатели и очерталите се промени в международните цени от друга. Прогнозите за акцизите са получени при следните допускания :1) Цигари - 4% увеличение на физическия обем и 17% увеличение на ставката и 2) Горива – 4,4% увеличение на физическия обем и 9,8% на акцизната ставка.

За 2009 г. приходите от ДДС са изчислени на база обема на вноса на страната, при допускане за делът на вноса от трети страни да възлиза на 41% и средна ставка от 19,5%(разликата до 20% се покрива от вноса, за който не се дължи ДДС). Прогнозата за приходите от акцизи е направена на основа на следните условия и допускания:1) Цигари - 10% намаление на физическия обем и 28% увеличение на ставката и 2) Горива – 5% увеличение на физическия обем със запазване на акцизната ставка на нивото на

2008 г. и 3) 100 млн. лева резерв при решение за намаление на ставката на горивата с 5%.

2. Мерки за противодействие на контрабандата и нарушенията с високорискови и акцизни стоки:

При изпълнение на основните функции по реализиране на публичните държавни вземания Агенция Митници осъществи изграждането на система от мерки недопускащи извършването на действия и бездействия, опосредстващи развитието на т.н. „сива икономика”.

2.1. Разработените мерки за противодействие на акцизни нарушения и оперативно взаимодействие включват:

- разработване на указания за извършване на оперативен контрол по ЗАДС;
- анализ на нуждите от обучение на митнически служители във връзка с изпълнение на дейностите по контрол на акцизните стоки;
- задълбочаване взаимодействието между Агенция „Митници” и НАП с цел изготвяне на съвместни конкретни планове за ревизии на данъчнозадължените лица;
- анализ на резултатите и при необходимост осигуряване от страна на митническата администрация на непрекъснато присъствие в данъчните складове;
- провеждане на регулярни срещи с големи производители и търговци на акцизни стоки с цел обмен на информация, касаеща засилване на противодействие на нарушенията с този вид стоки;
- изготвяне на целеви рискови профили по браншове за данъчнозадължените лица, които извършват производство, съхранение и потребление на акцизни стоки;
- увеличаване на броя на инвентаризацията, извършвани от митническите органи, на оператори, които извършват производство, съхранение и потребление на акцизни стоки;
- извършване на целеви проверки на данъчните складове относно изпълнение на изискванията за лицензиране, заложени в Закона за акцизите и данъчните складове и правилника за неговото прилагане;
- извършване на текущ анализ на резултатите от проверките и ревизиите като при необходимост се преминава към осигуряване на постоянно присъствие за определени периоди от време в данъчните складове на някои от икономическите оператори;
- ускоряване въвеждането на видео наблюдение по основните гранични пунктове на външните граници на ЕС, което ще позволи денонощен видео контрол.
- увеличаване дела на извършваните проверки по линия на международното сътрудничество в държавите на получаване, относно установяване на действително изнесените и реекспортираните количества стоки от Република България, въз основа на анализа на данни.
- завишиване на контрола при корабното снабдяване с горива, алкохолни напитки и тютюневи изделия, както по отношение на зареждането, така и по недопускане на неправомерното връщане на заредените стоки на територията на страната.
- организиране и провеждане на специализирани съвместни операции с органите на Министерство на вътрешните работи за подобряване на контрола върху операторите, които произвеждат и съхраняват горива и етилов алкохол.
- изграждане на механизъм за обмен на информация с Министерство на икономиката и енергетиката за регистрираните производители на етилов алкохол и данни за техните производствени инсталации и прилагани технологии, както и за подадените от тях декларации.

- изграждане на механизъм за получаване на информация от Национална Агенция на приходите относно резултатите от ревизиите на данъчнозадължените лица и данни за юридически лица и еднолични търговци, за които има подозрение, че внасят или изнасят стоки на недействителни стойности, с цел предотвратяване на измами с ДДС;

- вътрешностни доставки и придобивания по страни – членки на ЕС от системата ИНТРАСТАТ.

- извършване на задълбочен съвместен анализ с органите на Националната агенция за приходите на потреблението на акцизни бандероли за спиртни напитки.

- развитие на сътрудничеството с представителни асоциации на вносители и търговци и организиране на периодични срещи с оглед предоставяне на информация, обсъждане на ситуацията в страната, идентифициране на проблемни области и набелязване на конкретни мерки, включително и чрез сключване на меморандум с големите икономически оператори на акцизни стоки, подобно на меморандумите в областта на тютюневите изделия.

- регистриране по електронен път на придружителните административни документи /ПАД/ за движение на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз.

2.2. Най-често прилаганите мерки за противодействие на нарушения с високорискови стоки и за оперативно взаимодействие включват:

- организиране и провеждане на специализирани съвместни операции с органите на Министерство на вътрешните работи за подобряване на контрола върху лицата, които митнически оформят високорискови стоки.

- активно участие в подготовката и провеждането на международни операции за противодействие на митническите измами при внос на стоки от Азия, Турция и други рискови държави.

- активизиране на дейността на съвместните с Главна дирекция „Границна полиция“ – МВР мобилни групи за контрол и наблюдения, особено на вътрешните за ЕС граници.

- задълбочаване обмена на информация между Агенция „Митници“ и НАП с цел идентифициране на рисковете при използване на митнически режим 42 (допускане за свободно обръщение на стоки, които са предмет на ДДС освободена доставка на стоки за друга държава членка)

- повишаване ефективността при прилагане на границните мерки по защита на правата върху интелектуалната собственост.

- обработка на предоставена информация с цел селекция по отношение на рискови превозни средства и лица, преминаващи паспортно–визов контрол, с акцент на границите с държави – членки на ЕС.

- проучване опита на другите държави членки, поддържане на оперативно сътрудничество във връзка с прилагане на законодателство на Общността и интензивен обмен на информация с държавите членки.

2.3. Ефективността от прилагането на горепосочените мерки намира израз в следните цифрови позиции:

2.3.1. За периода 2001 – 2008 г. Агенция „Митници“ е взела отношение за извършени нарушения както следва:

Митнически нарушения

Образуваните административно-наказателни преписки за периода изразени в абсолютни цифри са както следва:

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	м.08.2008 г.
16474	13996	12215	10015	12101	15071	5960	2626

Издадените наказателни постановления по тези преписки са както следва:

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	м.08.2008 г
13284	12187	10123	8998	10163	12908	6992	2266

Валутни нарушения

Образувани административно – наказателни преписки

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	м.08.2008 г
477	331	193	210	231	178	118	98

Издадени наказателни постановления

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	м.08.2008 г
337	248	127	148	159	133	77	49

Акцизни нарушения

Образувани административно – наказателни преписки

2007 г.	м.08.2008 г.
2037	1623

Издадени наказателни постановления

2007 г.	м.08.2008 г.
1640	1367

През 2008 г. са задържани над 10 000 000 милиона къса цигари, 54 000 бутилки с алкохолно съдържание с фалшиви бандероли, 150 000 литра наливен алкохол, вино 90 000 литра и винен материал 19 000 литра, горива 150 тона, оръжие и боеприпаси 3 пушки, 6 газови пистолета и др.

2.3.2. Разкрити случаи на контрабанда на основни наркотични вещества и прекурсори в периода 2000 – 30.09.2008 г.

Общия брой на разкритите случаи за 2000 г. е 80, като общото количество е 2619 кг., 3094 л. и 10822 таблетки

През 2001 г. – 60 случая – 2007103 кг. 2002г. 14354 таблетки 2003 г. – 91 случая – 6476 кг. 33800 таблетки и 786 литра

2004 г. – 82 случая – 9015.107 кг. и 70945 таблетки

2005 г. – 96 случая – 1137.630 кг., 309016 таблетки и 2000 ампули

2006 г. – 148 случая – 1459 кг. 96618 таблетки

2007 г. 129 случая – 1225 кг., 9681 таблетки и 16850 литра

2008 г. – 57 случая 68711 кг., 3000 литра, 1260 таблетки

2.3.3. За периода 2001 – 2004 година в Агенция „Митници“ са подадени 208 молби за приложение на гранични мерки за закрила на права върху интелектуална собственост. За този период митническите органи са осъществили 687 задържания. Стоките, които са задържани, са предимно аксесоари, текстил, дрехи, обувки.

Цифровите показатели са както следва:

2005г. – подадени 73 молби, осъществени 372 задържания

2006г. – подадени 56 молби, осъществени 266 задържания

2007 г. - подадени 274 заявления, осъществени 1823 задържания на стоки, за които има основания да се смята, че нарушават права върху интелектуална собственост, като общото количество задържани артикули възлиза на 6 776 976 броя.

През 2007 г., в сравнение с 2006 г., е налице значително увеличаване, както на броя на подадените искания от правопритежателите за прилагане на мерките (5 пъти повече), така и на самите случаи на задържания – около 600%.

През първите шест месеца на 2008г. в Агенция „Митници“ са постъпили 233 заявления за предприемане на действия от митническите органи, като 150 от тях са изпратени от митническите администрации на други европейски държави и касаят задържане на стоки, нарушащи търговска марка или промишлен дизайн на Общността. В резултат на предприетите от митническите органи мерки, през посочения период са осъществени **948 случая на задържания** на стоки, за които има основания да се смята, че нарушават права върху търговска марка и промишлен дизайн. При **312** от случаите митническите служители са приложили граничните мерки по собствена инициатива.

Като цяло и през тази година преобладават случаите на нарушения на права върху търговски марки, установени при текстилните изделия – блузи, тениски, шапки, якета, панталони, поли, и др. – **110 600** бр. следвани от обувките **25090** бр., аксесоарите – чанти, портмонета, колани – **22 189** бр., и козметичните продукти, които представляват основно тоалетни води и парфюми – **18365**. Мобилните телефони, аксесоарите и частите за тях са също сред най-често фалшифицираните стоки. Голям е и броят на детските играчки и канцеларските принадлежности, часовниците,

електроуреди, авточасти и др. Към настоящия момент митническите органи са задържали около 4 500 000 артикули.

II. Система от мерки за изпълнение на законови изисквания, целящи недопускане на прояви на корупционно поведение от страна на служителите на Агенция „Митници”:

Противодействието на „сивата икономика” включва и създаването на организация за изпълнение на нормативно определени процедури целящи контрол върху поведението на личния състав на Агенция Митници.

В тази връзка следва да посочим като мерки ограничаващи разрастването на „сивия сектор” и действията по текущ планов и инцидентен контрол, както следва:

1. При назначаване на работа, при освобождаване и ежегодно до 31 май митническите служители са длъжни да декларират и декларират своето имотно състояние, и имотното състояние на членовете на техните семейства – съпрузи/съпруги и ненавършилите пълнолетие деца (чл. 10, ал.5 - ЗМ); създава се възможност за разкриване на данъчната тайна, като по писмено искане на директора на Агенция „Митници” данъчните органи предоставят данни за доходите и имуществото на митническите служители;

2. При назначаване на работа митническите служители са длъжни да декларират обстоятелствата визирани в чл. 10, ал. 1 и ал.2 от ЗМ, наличието на които поставя под съмнение безпристрастността на служителя при изпълнение на вменените му служебни задължения.

3. Несъвместимостта с изискванията на чл. 10, ал.1 и 2 - ЗМ, както и неподаването в срок на гореспоменатата декларация за имотно състояние е основание за едностренно прекратяване на трудовите или служебните правоотношения с митническия служител без предизвестие; В тази насока в Агенция Митници е налице практика и са постигнати конкретни резултати по реда на дисциплинарното производство.

4. Държавните служители в митническата администрация ежегодно декларират и наличието/липсата на интереси, свързани с дейността на администрацията, като в агенцията със заповед на директора е въведен регистър за декларираните интереси от митнически служители, а съгласно чл. 29-ЗМ имат задължение за деклариране на имотното състояние при встъпването си в длъжност и всяка година до 31 март (в допълнение към задължението по чл. 10, ал.5 ЗМ).

5. Във връзка с изискванията на ЗМ е утвърден от министъра на финансите Кодекс за поведение на митническия служител. При назначаване на работа, митническите служители подписват декларация, че са запознати с нормите на Кодекса за поведение на митническия служител, и при неспазването им носят дисциплинарна отговорност.

6. Честа е практиката за контрол върху поведението на служителите на Агенция Митници, целяща гарантиране спазването на посочените по-горе нормативно определени изисквания.

В тази връзка следва да посочим:

6.1. Извършване на вътрешни проверки и разследвания по постъпилите в агенцията сигнали за евентуални неправомерни деяния на митнически служители, извършване на планови проверки в митнически учреждения;

6.2. Извършване на вътрешни проверки по имотното състояние на митнически служители и за случаи на конфликт на интереси при вземане на решения от страна на служители;

- 6.3. Периодично провеждане на анонимни анкети с преминаващи през ГКПП пътници и превозвачи, както и с представители на бизнеса;
- 6.4.Осъществяване на периодична ротация на митническите служители от оперативния състав на различни работни места: ежемесечно – между различни смени; ежедневно – в началото на работата на съответната смяна;
- 6.5. Персонифициране на служителите от оперативния състав в митническите учреждения чрез използването на лични идентификационни карти, които се носят на видно място върху униформата;
- 6.6. Използване на „горещи телефони” – един в съответното учреждение и два в Инспектората на Агенция „Митници”, за подаване на жалби и сигнали, относящи се за действия на митнически служители;
- 6.7. Използване на интернет страницата на АМ за подаване на сигнали по електронен път;
- 6.8. Използване на пощенски кутии за приемане на сигнали и жалби, относящи се за действия на митнически служители.
- 6.9. Провеждане на обучение на митническите служители по въпросите на превенцията и противодействието на корупцията и други неправомерни деяния.

III. МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Агенция „Митници“ изпълнява възложените й функции и задачи с числен състав, който към 29.09.2008 г. е 3 705 души.

Средната работна заплата на състава към момента е 648.37 лева.

Имайки предвид сериозността на задачите възложени на тази приходна администрация и периодичното въвеждане на нова нормативна база, представляваща регулятор на специфичните отношения предмет на митническите администрации в общността, сериозно и целенасочено внимание се обръща на работата по обучение и специализация на личния състав.

Разработената система от мерки, в тази насока, включва:

- 3.1. **Повишаване на квалификацията** и осигуряване на преквалификацията на митническите служители чрез предвидените дейности в Годишна програма за обучение.
- 3.2. Прилагане на системата за **допълнителното материално стимулиране** на митническите служители.
- 3.3. Годишно **атестиране** на митническите служители.

IV. МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С ОТНОШЕНИЯТА С ГРАЖДАНТЕ, НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ, МЕДИИТЕ, ПРЕДСТВИТЕЛИТЕ НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР

4.1. Поддържане в актуално състояние и обновяване на информацията, представена на **страницата на Агенция „Митници“ в Интернет** (www.customs.bg). На тази страница е публикувана информация за това как се процедира с получените в Агенцията сигнали и предложения.

4.2. Представяне на информация от звена за връзки с обществеността, функциониращи в Агенция „Митници“ на централно и регионално ниво.

Многостраният контрол играе ролята на превенция срещу евентуално корупционно поведение, което в крайна сметка води до ограничаване проявлениято на т.н. „сива икономика”.

Горепосочената правна и фактическа обстановка дава основание да направим следните изводи:

1. Събирамостта на публичните държавни вземания бележи траен ръст, през всяка една от отчетните години.
2. Регистриран е спад на броя на митническите нарушения в резултат на повишаване ефективността на граничния митнически контрол, като в същото това време е увеличен броя на констатирани нарушенията по ЗАДС.

Анализа на горепосоченото недвусмислено свидетелства, че дейността на митническата администрация целяща противодействие на така наречения „сив сектор” представлява неизолирана проява, а добре организирана система от мерки.

